

Inhoudsopgave

	pag.
Voorwoord	1
Opkrikplan weidevogels Duivendrechtse polder	2
Reservaat Ronde Hoep	2
Nestbeschermers tegen sleepslangen	2
Hoogwaterproject	3
Creativiteit gezocht in de Ronde Hoep	3
Gebruik van driedubbele cyclomaaiers op rijke weidevogelrijke percelen	3
Cursussen	4
Erfvogels op boerenerven in Amstelland	4
Contributie	4
Verbreiding in de praktijk	5
Ondersteuning Verbrede landbouw	5
Verenigingsinformatie	6

Noteer in uw agenda:

- Startavond vrijwilligers
1 maart 2013
- Cursus erfvogels
15 maart 2013
- Cursus collectief weidevogelbeheer
22 maart 2013
- Jaarvergadering ANV De Amstel
3 april 2013
- Amstellanddag:
2 juni 2013

Voorwoord

Vijftien jaar ANV De Amstel

Het is dit jaar vijftien jaar geleden dat Agrarische Natuur Vereniging De Amstel is opgericht.

In de loop van de jaren zijn de inzichten over het uitvoeren van weidevogelbeheer veranderd. In de beginjaren waren we vooral gericht op het sparen van nesten en gingen we er vanuit dat als de jongen geboren waren, zij zichzelf wel konden redden. Niets blijkt minder waar te zijn. Als we niet zorgen dat jonge vogels rust, eten en bescherming hebben, dan is het sparen van nesten vergeefse moeite. Daarna dachten we dat de jonge weidevogels wel konden opgroeien door op grote schaal mozaïekbeheer toe te passen. We weten inmiddels dat ook dat een grotendeels achterhaald idee is. De belangrijkste manier om weidevogels te laten overleven, is het creëren van kuikenland.

Het aantal hectaren landbouwgrond dat in aanmerking komt voor weidevogelbeheer is in de loop der jaren licht gedaald. Op de gebieden die ongeschikt zijn voor weidevogels kunnen namelijk geen contracten meer worden afgesloten.

Het veranderde inzicht hoe onze vereniging in de loop der jaren het weidevogelbeheer oppakt, heeft erin geresulteerd dat onze ANV inmiddels een landelijke bekendheid geniet.

Dit is vooral de danken aan het gevoerde beleid van het bestuur en de adviseurs van onze vereniging en de medewerking en inzet van de agrarische leden en vrijwilligers.

Slootkantbeheer was jarenlang een goede activiteit binnen onze vereniging. Ik betreur het dat dat vanuit overheidswege is geschrapt. Een aantal leden heeft zich hier met veel succes voor ingezet.

Mogelijk kunnen we het slootkantbeheer op termijn weer oppakken met het inrichten van natuurlijke oevers.

Al met al ben ik er als voorzitter trots op dat we de afgelopen vijftien jaren met zijn allen goede resultaten hebben geboekt en de weidevogel-populatie in de meeste van onze polders ruim op peil hebben kunnen houden.

*Kees Lambalk,
voorzitter ANV De Amstel*

Opkrikplan weidevogels Duivendrechtse polder

De weidevogelstand in de Duivendrechtse polder vertoont vanaf 2006 een gestage teruggang: in vijf jaar tijd is de stand met 80 procent teruggelopen. In 2012 zijn hiertegen de volgende activiteiten ondernomen:

- Knotten van wilgen in de polder.
- Afzetten van de singel langs de boomgaard van Groengebied Amstelland.
- Afsluiten van extra contracten op percelen met veel nesten, dan wel kuikens.
- Gebiedsdekkend inventariseren en waar nodig zoeken en beschermen van nesten.
- Tellingen van broedparen en van gezinnen van weidevogels.
- Tellingen van predatoren (vooral zwarte kraai).
- Oproep om honden aangelijnd te houden op het fietspad langs De Toekomst.

Het aantal broedparen kievit, grutto en schol-ekster was in 2012 iets lager dan in 2011, maar bij de tureluur iets hoger. Het uitkomstresultaat van de nesten was goed. Dat is het al over meer jaren. Bij de alarmtelling eind mei 2012 bleken alle gruttogezinnen nog met jongen rond te lopen. Het seizoen 2012 is qua aantallen broedparen dus nog geen keerpunt, maar qua broedsucces was het in ieder geval voor de grutto een zeer goed seizoen. De betrokkenen agrariërs en vrijwilligers gaan in 2013 op dezelfde weg verder.

➤ *Meer weten: Aad van Paassen /
Floor van der Vliet*

Reservaat Ronde Hoep

In 2012 is de ANV pachter geworden van de 160 ha reservaatgrond in de Ronde hoep.

Met een budget van ongeveer 14.000 euro per jaar heeft de ANV de taak het beheer en de beheervergoedingen te regelen. Het doel is het bewerkstelligen van optimale condities voor de weidevogels, met een lonend agrarisch medegebruik. Organisatorisch betekent dit dat het bestuur van de ANV verantwoording draagt die toebehoort aan de pachter.

De reservaatcommissie regelt alle zaken richting Landschap Noord-Holland (LNH), gebruikers en het ANV-bestuur.

Voorzitter van de reservaatcommissie is Mark Kuiper. De commissieleden zijn Katinka Meijer, Joost van der Kroon en Wes Korrel. Voor een vlotte communicatie is Lothar Valentijn als vertegenwoordiger van LNH aanwezig bij commissievergaderingen.

De ANV heeft een aantal regels opgesteld over toedeling, beheer en onderhoud. Deze regels hebben wij op 25 februari besproken met de gebruikers.

Het jaarverslag 2012 van de ANV bevat de weidevogelresultaten van het reservaat en de polder als geheel.

Nestbeschermers tegen sleep-slangen

Bemest u percelen in het voorjaar met de sleepslang. Gebruik dan een speciale nestbeschermmer om nesten te sparen.

Nestdeksel

Wie de nesten tijdig ziet, kan met de sleepvoet- of sleufkouter nog wel om nesten heen rijden. Maar bij gebruik van een sleepslang die over een perceel heen en weer rolt, wordt het moeilijker. Optillen van de slang is geen optie. Daarom zijn er bij de natuurvereniging speciale nestbeschermers te krijgen die over nesten heen geplaatst kunnen worden. Ze zien eruit als een omgekeerd diep bord met stevige ijzeren pinnen. Daardoor blijven de eieren heel als de slang over de nestbeschermmer rolt. Zelfs de sleepvoeten van de bemester glijden over de nestbeschermmer heen en blijven er niet achter haken. Vergeet niet de nestbeschermmer weg te halen als u klaar bent. Dan kan de vogel weer verder gaan met het bebroeden van de eieren.

Wie wil bekijken hoe dat gaat, kan dat zien op <http://www.youtube.com/watch?v=QFlnY8iBso>. De video bevat verder een uitleg van het gebruik van GPS en een app voor het registreren en beschermen van nesten.

➤ *Meer weten: Aad van Paassen*

Hoogwater project succesvol in 2012 en uitgebreid in 2013.

Het waterpeil in de sloten heeft grote invloed op de vogels. Smalle slootjes diep onder het maaiveld, zijn niet interessant voor weidevogels. Sloten met brede, ondiepe oevers en/of slikranden zijn een belangrijke voedselbron voor steltlopers als tureluur en grutto. Kale randjes langs de sloot zijn populair bij Kievitskuikens. Brede sloten zijn favoriet bij slobbeenden.

We zijn in 2012 begonnen op twee plaatsen in de Bovenkerkerpolder het peil in een aantal sloten te verhogen in de maanden april en mei. Door de stijging van het water ontstaan er brede sloten die slobbeenden aantrekken. De ondiepe oevers zijn erg in trek bij tureluurs en grutto's. Als het water in juni zakt, ontstaan er slikkige randjes die opnieuw veel voedsel bieden aan de steltlopers. In de Bovenkerkerpolder wordt op 18 aaneengesloten percelen 1 hectare pas gemaaid in juni, als de kuikens gevlogen zijn. De tussenliggende sloten met een lengte van 4,5 kilometer worden 30 cm opgezet tot circa 20 onder het land. Daarnaast ligt nog 20 hectare weidevogelland met een rustperiode tot in juni, als de kuikens kunnen vliegen, waar meer dan 4 km sloot 60 cm hoger gezet wordt tot het peil gelijk staat met het land. De resultaten zijn zeer bemoedigend. Het aantal nesten van slobbeenden, tureluurs en grutto's nam hier met tientallen procenten toe. De vogels konden in alle rust onder optimale condities hun kuikens groot brengen. Het lijkt erop dat we een belangrijke sleutel gevonden hebben om de vogels een optimale kans te geven zich voort te planten! In 2013 gaan we deze actie uitbreiden met nog twee nieuwe locaties, een derde in de Bovenkerkerpolder en een vierde in de Ronde Hoep. Daarmee komen we op ongeveer 12 km hoog water rondom kuikenland. Bijkomend voordeel van het verhoogde slootwaterpeil in de korte periode van april-mei is dat er na afloop van de rustperiode eigenlijk geen sprake is van een negatief effect op de grasoogst.

Creativiteit gezocht in de Ronde Hoep!

Wegens het succes van de poldersafari en daarbij de vele aanmeldingen van burgers die graag de polder willen verkennen, zijn wij op zoek naar uitbreiding en nieuwe initiatieven op dit gebied.

Loopt u misschien al jaren rond met een creatief idee in uw achterhoofd om het natuurschoon te delen met de burgers? Schroom dan niet en laat het ons weten! Wij kunnen u meehelpen met de

organisatie en het begeleiden van educatieve groepsactiviteiten op het gebied van de natuur in Amstelland.

➤ Meer informatie: info@anvdeamstel.nl

Gebruik van driedubbele cyclomaaiers op rijke weidevogelrijke percelen

Maaien van grote oppervlakten, bijvoorbeeld 10 ha, met een enkele cyclomaaier is een kwestie van ongeveer drie uur.

Driedubbele cyclomaaier

Maaien met een driedubbele cyclomaaier levert navenante tijdswinst op. Of het brandstofwinst oplevert, is nog een punt van discussie. Tijdswinst spreekt sommige boeren sterk aan. Maar past het wel om met zulke machines in het broedseizoen te maaien op weidevogelrijke percelen? Er zijn geen wettelijke verboden, maar als agrarische natuurvereniging vinden we dat we ons als boeren moeten afvragen of we wel moeten willen maaien met driedubbele cyclomaaiers in het weidevogelbroedseizoen. De rijsnelheid is dermate hoog en de werkbreedte zo breed dat er voor jonge weidevogels en jonge hazen geen ontkomen meer aan is. Met dergelijke apparaten kun je gemakkelijk 30-40 ha per dag maaien. Dan rest al gauw slechts een grote kale vlakte.

Als agrarische natuurvereniging gaan we voor rendabele bedrijfsvoering, maar ook voor verantwoord omgaan met natuur en landschap. Dan zijn we niet geloofwaardig als we zulke imposante machines inzetten in het broedseizoen. Dan lijken we juist geen belang te hechten aan de altijd aanwezige natuur waarvoor we ook nog betaald worden.

Hierbij daarom een oproep aan alle leden om bijzonder terughoudend te zijn bij het inzetten van driedubbele cyclomaaiers in het weidevogelbroedseizoen. Dat geldt ook voor het in het donker 's avonds en 's nachts maaien in het broedseizoen. Het is onmogelijk om dan (tijdig) nesten en jongen van vogels te zien.

➤ Vragen / opmerkingen: Aad van Paassen

Cursussen

Bent u geïnteresseerd in erfvogels en/of collectief weidevogelbeheer? Meld u zich dan aan voor onderstaande cursus(sen).

- **15 maart:**
cursusavond Erfvogels
door Aad van Paassen

Koolmees

Wilt u weten welke vogels er in het voorjaar op het erf zingen? Wat ze eten en hoe je ze herkent aan de zang? Waar ze broeden en hoelang ze nodig hebben om de jongen groot te brengen?

- *Meld u aan voor deze cursus via:*
06-1020 0511
of via e-mail a.van.paassen@online.nl
- **22 maart:**
cursusavond Collectief weidevogelbeheer
door Mark Kuiper
Wilt u meer weten van collectief weidevogelbeheer? Hoe u goed kuikenland maakt en hoe u daarbij gebruik kunt maken van tijdelijk hoger slooppeil? Hoe u het te maaien gras in de bedrijfsvoering het best kan aanwenden? Wij vertellen graag wat wij weten vanuit onderzoek, eigen ervaring en ervaring van weidevogelboeren uit heel Nederland. Heeft u ook uw eigen ervaringen hiermee? Kom dan naar de cursus en maak ons deelgenoot van uw ervaringen.
- *Meld u aan voor deze cursus via:*
06-2952 3020
of via email mark@natuurbeleven.nl

Beide cursussen vinden plaats op een vrijdagavond van 20.00 uur tot 22.30 uur in wijngaard De Amsteltuin aan Langs de Akker 5 te Amstelveen.

Erfvogels in beeld op boerenerven in Amstelland

Boerenerven herbergen vaak ongemerkt veel broedvogels.

Boerenzwaluw

Iedereen kent natuurlijk wel de merel, de boerenzwaluw en de winterkoning, maar vaak broeden op boerenerven ook grauwe vliegenvangers, spotvogels, vinken, zanglijster, grote bonte spechten en nog veel meer vogels. IVN Amstelveen wil in 2013 een serieuze poging doen om de diversiteit aan broedvogels op de boerenerven in Amstelland in beeld te brengen. Uit mijn eigen jeugd weet ik hoeveel verrassingen dat kan opleveren. Daarom hierbij een oproep om mee te doen met het in kaart brengen van broedvogels op boerenerven in Amstelland. Elke boer kan dat zelf doen door op een plattegrond van het erf de (vermoedelijke) broedparen en/of nestplekken aan te geven. Indien u vrijwilligers heeft die in het land naar nesten van weidevogels zoeken, dan kunnen zij u hierbij mogelijk helpen. Vrijwilligers hebben vaak veel kennis van vogels, dus ze kunnen u ook helpen om de soorten op naam te brengen.

- *Vragen / opmerkingen: Aad van Paassen*

Contributie

De contributie voor de ANV (50 euro) wordt in mindering gebracht op de uitbetaling. Bij leden zonder uitbetaling werd er in de afgelopen jaren geen contributie geheven, terwijl de vereniging ook voor hen kosten maakt voor onder meer het jaarverslag en de nieuwsbrief.

Daarom stelt het bestuur voor (zonder tegenbericht) ook voor leden zonder uitbetaling de contributie te incasseren. Ook alle gebruikers van reservaatgrond moeten lid zijn van de ANV en contributie afdragen. Voor burgerleden is de jaarlijkse contributie vastgesteld op 35 euro.

Verbreding in de praktijk

Cees en Marian Hogenhout hebben afgelopen najaar op hun boerderij aan de Korte dwarsweg 8 een melktapautomaat geplaatst. Hieronder vertellen zij over hun eerste bevindingen.

Cees en Marian bij hun melktap.

"Maike van der Maat kwam drie of vier jaar geleden bij ons om te inventariseren of wij voor de toekomst aan verbreding in de landbouw dachten. Een melktapautomaat leek ons wel wat, omdat wij al melk aan huis verkochten, maar de mensen steeds meer op wisselende tijden langskwamen. De melktapautomaat is een zelfbedienings-systeem, waarin je geld moet doen om de melk te krijgen. We verkopen lege glazen melkflessen die de mensen kunnen hergebruiken. De tap is een grote koelkast waarin twee melkbussen staan, die om de zoveel tijd worden geroerd en gekoeld. We hebben de melktap geplaatst in een kampeerbungalow van Slingerland. Dit bedrijf is bij ons aan de weg gevestigd en we vonden het leuk om bij een plaatselijke ondernemer/buren dit huisje aan te kopen. Het melktaphuisje staat dichtbij de weg, zodat de fietsers en wandelaars het direct zien staan. (Onze weg is doodlopend voor doorgaand verkeer.)

De reacties van de melktapgebruikers zijn ontzettend leuk: de mensen waarderen de echte smaak van de melk en vinden het ook mooi dat ze de koeien kunnen zien die de melk leveren en te horen hoe het werkt op een boerderij en wat er allemaal bij komt kijken voordat je een liter melk hebt.

Nu in de winter staat er ook een magnetron, zodat mensen warme chocomel kunnen maken. Binnen is gelegenheid om even te zitten en buiten staat een picknickbank. De mensen kunnen foldertjes

over de omgeving en andere verbreders in Amstelland inzien en meenemen. We hopen dat komend voorjaar nog meer mensen de melktap ontdekken, want de winter is niet echt het ideale seizoen om te beginnen. Maar de mensen die nu al komen, zijn heel trouw en lopen graag een rondje door de polder voor een fles verse melk.

Dit project is mede mogelijk gemaakt met subsidie van de Provincie Noord-Holland. Zonder die subsidie hadden we het niet gedaan. Met de Gemeente Ouder-Amstel waren we lang bezig om het voor elkaar te krijgen, want er moest een bestemmingsplanwijziging komen. Maar nu is dat toch eindelijk onze melktap in gebruik!"

Ondersteuning Verbrede landbouw

De afgelopen jaren konden leden van ANV De Amstel met al hun vragen over verbrede landbouw terecht bij de 'gebiedscoördinator verbrede landbouw', Maike van der Maat.

Maike was inzetbaar als gebiedscoördinator dankzij een subsidie vanuit de provincie Noord-Holland. Helaas is deze subsidie momenteel niet meer beschikbaar. Het *Landschapsfonds Amstelland* biedt agrariërs in Amstelland echter de mogelijkheid om toch (kosteloos!) een beroep te doen op de gebiedscoördinator verbrede landbouw!

Dit houdt in dat u een beroep op Maike kunt blijven doen voor diverse zaken, zoals:

- advies over subsidieregelingen;
- ondersteuning bij het uitwerken van verbredingsplannen en bijbehorende vergunningaanvragen;
- allerhande vragen over verbrede landbouw.

Er zijn wel enkele spelregels:

1. Er is beperkt budget (in totaal 30 adviesuren t/m 1 november 2013). OP = OP.
2. Kosteloze ondersteuning door de gebiedscoördinator is alleen mogelijk bij verbredingsactiviteiten die de kernwaarden van het gebied (rust, ruimte, openheid) niet in gevaar brengen.
3. Er is per ondernemer een beperkt aantal gratis adviesuren beschikbaar. In overleg met Maike van der Maat spreekt een ondernemer af welke adviesactiviteiten gratis zijn en welke activiteiten eventueel aan de ondernemer in rekening zullen worden gebracht.
4. Bij twijfel over bovenstaande vindt overleg plaats met het Landschapsfonds Amstelland.

➤ *U kunt Maike van der Maat bereiken via:*
telefoon 06 - 2328 5225
mail Maike@vandermaatagroconsultancy.nl.

Verenigingsinformatie

De veldmedewerkers van De Amstel:

- *Mark Kuiper (020 47 29 777 / 06 29 52 30 20)*
- *Ton Rewijk (0297 32 71 39 / 06 51 37 78 48)*
- *Floor van der Vliet (020 41 24 302)*

Meer info over ANV De Amstel vindt u op onze website www.anvdeamstel.nl

COLOFON

Eindredactie van de nieuwsbrief en secretariaatvoering van de Agrarische Natuurvereniging De Amstel:

Edith Kuiper

Oostermeerkade 6

1184 TV Amstelveen

Tel. 020 496 16 20 / 47 20 777.

e-mail: edith@natuurbeleven.nl / mark@anvdeamstel.nl

website: www.anvdeamstel.nl

fotografie: Mark en Edith Kuiper, Aad van Paassen

Aan deze nieuwsbrief werkten verder mee:

Marian en Cees Hogenhout, Wes Korrel, Joost van der Kroon, Mark Kuiper, Kees Lambalk, Aad van Paassen.